

Чирва Ольга Григорівна
Король Інна Володимирівна

**КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЬ
НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ**

Монографія

Міністерство освіти і науки України
Уманський державний педагогічний університет
імені Павла Тичини

Чирва Ольга Григорівна

Король Інна Володимирівна

**КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЬ НАЦІОНАЛЬНОЇ
ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ**

Монографія

Умань
Візаві
2018

Копіювання, сканування, запис на електронні носії монографії в цілому або будь-якої її частини заборонено

Рекомендовано до друку Вченою радою Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини (протокол № 8 від 27 лютого 2018 р.)

Рецензенти:

Ключник Альона Володимирівна, доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри публічного управління та адміністрування і міжнародної економіки, Миколаївський національний аграрний університет

Пенькова Оксана Георгіївна, доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри маркетингу, Уманський національний університет садівництва.

Курмасв Петро Юрійович, доктор економічних наук, професор кафедри фінансів, обліку та економічної безпеки, Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини

Автори:

Чирва Ольга Григорівна – доктор економічних наук, професор, директор ННІ економіки та бізнес-освіти, Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини

Король І. В. – кандидат економічних наук, доцент кафедри маркетингу, менеджменту та управління бізнесом, Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини

Ч-64 Чирва О.Г. Конкурентоспроможність національної економіки України : монографія / О.Г. Чирва, І.В. Король; МОН України, Уманський державний пед. ун-т імені Павла Тичини. – Умань : Візаві, 2018. – 254с.

Монографію присвячено дослідженню теоретико-методологічних і прикладних аспектів конкурентоспроможності національної економіки з метою формування потенційних шляхів підвищення конкурентоспроможності економіки України в системі стратегічних цілей розвитку суспільства. Систематизовано теоретичні підходи зарубіжних та вітчизняних учених щодо дослідження природи конкурентоспроможності національної економіки. Обґрунтовано типологізацію та періодизацію розвитку методики оцінки конкурентоспроможності на макрорівні. Проведено кластерний аналіз факторів конкурентоспроможності, що дозволив здійснити власне ранжування економік за досягнутим рівнем конкурентоспроможності та визначити цільовий кластер розвитку вітчизняної економіки. Виявлено ключові тенденції у розвитку основних складових економічного потенціалу розвинених країн та України. Монографія буде корисною викладачам та аспірантам економічних спеціальностей.

УДК 338.242.2 (477)

© Чирва О.Г., 2018

© Король І. В., 2018

ЗМІСТ

ПЕРЕЛІК УМОВНИХ СКОРОЧЕНЬ	4
ПЕРЕДМОВА	5
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ	7
1.1. Еволюція теорії конкурентоспроможності національної економіки в контексті реалізації стратегічних цілей її розвитку	32
1.2. Фактори конкурентної взаємодії національних економік	45
1.3. Еволюція методики оцінки конкурентоспроможності економіки	55
1.4. Кластерний аналіз факторів конкурентоспроможності національної економіки	
РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ В СУЧАСНИХ УМОВАХ РОЗВИТКУ ТРУДОВОГО ТА ВИРОБНИЧОГО ПОТЕНЦІАЛУ УКРАЇНИ	60
2.1. Аналіз конкурентних переваг та проблем природно-ресурсного, трудового та виробничого потенціалу України	110
2.2. Аналіз науково-технологічного та інноваційного потенціалу високорозвинених країн та України	
РОЗДІЛ 3. ШЛЯХИ НАБУТТЯ УКРАЇНОЮ ВИСОКОГО КОНКУРЕНТНОГО СТАТУСУ	136
3.1. Інституційний аспект забезпечення конкурентоспроможності національної економіки	146
3.2. Роль держави у формуванні конкурентного статусу України	153
3.3. Основні напрями підвищення конкурентоспроможності вітчизняної економіки	
РОЗДІЛ 4. ОРГАНІЗАЦІЙНО-ЕКОНОМІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТРАТЕГІЧНОГО УПРАВЛІННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВ	164
4.1. Інституційні механізми підвищення рівня конкурентоспроможності харчових підприємств	175
4.2. Інформаційно-аналітичне забезпечення стратегічного управління конкурентоспроможності підприємств харчової галузі	191
4.3. Концепція організаційно-економічного механізму стратегічного управління конкурентоспроможністю харчових підприємств	206
4.4. Механізми впровадження сучасних стандартів та систем управління якістю на підприємствах харчової промисловості	218
ПІСЛЯМОВА	222
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	242
ДОДАТКИ	

ПЕРЕЛІК УМОВНИХ СКОРОЧЕНЬ

- ООН – Організація об'єднаних націй;
СОТ – Світова організація торгівлі;
ОЕСР – Організація економічного співробітництва та розвитку;
МВФ – Міжнародний валютний фонд;
СБ – Світовий банк;
ЄС – Європейський союз;
НДДКР – науково-дослідні і дослідно-конструкторські розробки;
ВВП – валовий внутрішній продукт;
ТНК – транснаціональна корпорація;
ПІІ – прями іноземні інвестиції;
ІКТ – інформаційно-комунікативні технології;
ПКС – паритет купівельної спроможності.

ПЕРЕДМОВА

Зростання взаємозалежності та взаємопов'язаності країн під впливом динамічних процесів глобалізації висуває на перший план проблему забезпечення їх стійкості та стабільності розвитку. Скорочення життєвого циклу товарів, посилення боротьби за нові та існуючі ринки сировини та збуту, поглиблення соціально-економічної нерівності у світі обумовлюють необхідність дослідження теорії та прикладних аспектів конкурентоспроможності як запоруки сталого поступального розвитку підприємства, економіки та держави загалом.

Забезпечення успішної інтеграції України до світового техніко-економічного простору та подолання кризових явищ у розвитку національної економіки є можливим за умови нарощення її конкурентоспроможності. Головним фактором досягнення високого конкурентного статусу вітчизняної економіки є активна роль держави у підтримці та формуванні високо- та середньотехнологічних секторів, що разом із реформуванням інституційного середовища та стимулюванням інноваційної активності економічних суб'єктів, сприяє прискоренню темпів економічного зростання країни та оновленню економіки на новій технологічній основі.

Серед вітчизняних учених, що зробили значний внесок у дослідження особливостей конкуренції, конкурентного середовища, причин та умов виникнення конкурентних переваг, можна виділити дослідження Л. Антоноук, Я. Базилюка, О. Білоруса, І. Бураковського, А. Гальчинського, М. Галабурди, В. Гейця, Б. Губського, Я. Жаліла, Б. Кваснюка, І. Кирчати, В. Лагутина, Г. Лозової, Д. Лук'яненка, Ю. Макогона, О. Мозгового, Ю. Пахомова, Ю. Полунєєва, А. Поручника, В. Савчука, А. Філіпенка, О. Швиданенка та інших.

Серед зарубіжних учених, що займалися дослідженням проблем конкурентоспроможності національної економіки, слід відзначити наукові праці А. Бранденбургера, Ч. Джонсона, Донг Санг Чо, М. Енрайта, С. Емельянова, Р. Кантера, І. Кірцнера, С. Коуена, П. Кругмана, Ф. Ліста, А. Маршалла, Дж. Міля, Дж. Мура, Р. Нельсона, І. Пилипенка, М. Познера, М. Портера, А. Рагмана, Дж. Сакса, Р. Солоу, П. Самуельсона, С. Уінтера, Р. Фатхутдінова, Г. Хамела, Е. Хекшера, Дж. Хікса, Й. Шумпетера тощо.

Методологія даного дослідження ґрунтується на таких методах як синтез, аналіз, теоретичне узагальнення, індукція, дедукція,

компаративний аналіз, кластерний аналіз, статистичний аналіз, системний підхід.

Інформаційною базою монографії є звіти та аналітичні публікації міжнародних організацій (Світового банку, Організації об'єднаних націй, Всесвітнього економічного форуму, Міжнародного інституту розвитку менеджменту, Корейського інституту дослідження промислової політики, Мексиканського інституту конкурентоспроможності, Японського центру економічних досліджень та інших), наукові праці вітчизняних та зарубіжних учених, статистичні дані Державної служби статистики України, закони України та інші нормативно-правові акти, що регулюють процеси управління конкурентоспроможністю національної економіки.

Наукова новизна одержаних результатів дослідження полягає в тому, що на основі аналізу наявних підходів та методологічного апарату, що розкривають сутність та зміст конкурентоспроможності, визначено основні напрями нарощення конкурентоспроможності вітчизняної економіки для досягнення Україною високого конкурентного статусу.

РОЗДІЛ I

ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ

1.1. Еволюція теорії конкурентоспроможності національної економіки в контексті реалізації стратегічних цілей її розвитку

Поглиблення волатильності розвитку світової економіки, прискорення поширення кризових явищ від однієї країни до іншої з одного боку та ускладнення умов конкурентної боротьби за ресурси та ринки збуту з іншого сприяло посиленню ролі держави в економіці, висуваючи на перший план дослідження концептуальних основ цього впливу, зокрема, цілей, принципів та інструментів здійснення економічної політики.

В основі процесу цілепокладання, крім проблем, що перешкоджають розвитку тієї чи іншої економіки, полягає система цінностей, притаманна конкретному суспільству. Серед основних цінностей, що визначають параметри цільової функції розвитку національної економіки, виділяють справедливність у розподілі ресурсів, доходів; ефективність як показник результативності діяльності суб'єктів економічної діяльності; свободу, що проявляється у вільному виборі і здійсненні підприємницької діяльності, конкуренції тощо; інституційні цінності як-то національна культура, рівень довіри у суспільстві та інше.

Виходячи з сформованого рівня цінностей в суспільстві та наявних ресурсних обмежень визначаються цілі економічної політики. На сьогодні існує чимала кількість класифікацій цілей. Найбільш повною та науково обґрунтованою, на нашу думку, є система класифікації, запропонована М.К. Галабурдою, І.Й. Малім та М.І. Дібою [75]. Так, залежно від політичної конструкції країни, вчені розрізняють цілі демократичного суспільства, в їх основі лежать індивідуальні цілі, що визначаються через систему представницької демократії або референдум та цілі тоталітарного суспільства, що формуються владними колами, виходячи з системи потреб і інтересів керівників країни.

Відповідно до етапів реалізації, визначають кінцеві цілі, наприклад, досягнення економічної ефективності, соціальної

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Азов Г. А. Конкурентоспособность фирмы / Г. А. Азов, А. Ч. Челенков. – М., 2001. – 256 с.
2. Александра Ю. Ю. Современное содержание механизма конкуренции / Ю. Ю. Александра [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://www.m-economy.ru/art.php3?artid=21900>
3. Алімов А. Н. Конкурентоспроможність національної економіки / А. Н. Алімов, В. Н. Ємченко. – Ін-т економіки НАН України. – Л., 2001. – 59 с.
4. Альянса-мачеа. Почему украинские вузы теряют авторитет в глазах студентов // Кореспондент. – №13. – 6 апреля 2012 г. [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://korrespondent.net/business/economics/1338499-korrespondent-allyansa-macheha-pochemu-ukrainskie-vuzy-terayut-avtoritet-v-glazah-studentov>
5. Амблер Т. Практический маркетинг / Т. Амблер. – СПб.: Питер, 1999. – 310 с.
6. Аналітична записка «Щодо сприйняття забезпечення конкурентоспроможності української автомобільної галузі» – Сайт Національного інституту стратегічних досліджень при Президентіві України. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.niss.gov.ua/articles/546/>
7. Антикоррупционные реформы в Украине проходят очень медленно – GRECO. [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://podrobnosti.ua/power/2012/04/18/832327.html>
8. Антонюк Л. Л. Міжнародна конкурентоспроможність країн: регіональний аспект / Л. Л. Антонюк. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.kneu.kiev.ua/journal/ukr/article/2005_1_Antoniuk_ukr.pdf.
9. Бабаян Д. Понятие полюса и центра силы и место Китая в мировой политике / Д. Бабаян. [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://www.journal-neo.com/?q=node/488>
10. Базалієва Л. В. Науково-теоретичні та методичні основи управління транзакційними витратами підприємства / Л. В. Базалієва. – Харків: Вид. ХНЕУ, 2009. – 164 с.
11. Базилевич В.Д. Історія економічних учень: Навч. посібник / Базилевич В.Д., Гражевська Н. І., Гайдай Т. В., Леоненко П. М., Нестеренко А.П. – К.: Знання, 2004. – 1300 с.
12. Безуглий М. Д. Сучасний стан реформування аграрно-промислового комплексу України / М. Д. Безуглий, М. В. Присяжнюк. – К.: Аграр. наука, 2012. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.uaap.gov.ua/files/stap2012.pdf>
13. Безчасний Л. К. Фактор інновацій в моделях економічного зростання / Л. К. Безчасний, В. Мельник // Інноваційний фактор сталого економічного зростання : Зб. наук. праць; наук. ред. Л. Безчасний. – К.: Ін-т економіки НАН України, 2002. — С. 4—23.
14. Белецкая И. И. Конкурентоспособность в ее современной трактовке / И. И. Белецкая // Маркетинг и бизнес. – 2004. – №10 (40). – С. 81-88.
15. Бочарова Ю. Г. Компаративний аналіз методичних підходів до оцінки рівня національної конкурентоспроможності / Ю. Г. Бочарова // Прометей : Регіональний зб. наук. праць з економіки. 2009. – № 3 (30). – С. 45-49.
16. Бураковський І. Теорія міжнародної торгівлі / І. Бураковський. – К.: Основи, 2000. – 241 с.
17. Бусол О. Вплив деяких чинників боротьби з корупцією на її загальний рівень у країнах світу / О. Бусол // Боротьба з організованою злочинністю і корупцією (теорія і практика) – №22 – 2009. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.nbuv.gov.ua/portal/soc_gum/bozk/2010_22/22_text/g10.pdf
18. Варшавський А. Соціально-економічні проблеми російської науки: долгосрочные аспекты развития / А. Варшавський // Экономика и математические методы. – №10. – 2000. – С. 28-34.
19. Водные ресурсы и их влияние на состояние и перспективы региональных земельных рынков в мире, апрель 2008 г. – Федеральный портал «Индикаторы рынка земли». [Электронный ресурс]. – Режим доступа: http://land-in.ru/UserFiles earth/File/Analysis/Water_World_Land_in_Ru %281 %29.pdf
20. Войтович Р. В. Вплив глобалізації на систему державного управління (теоретико-методологічний аналіз): Монографія / Р. В. Войтович та ін.; за заг. ред. д-ра філос. наук, проф. В. М. Князева. – К.: Вид-во НАДУ, 2007. – 680 с.
21. Войтоловський Ф. Г. Государство в эпоху глобализации: экономика, политика, безопасность / Ф. Г. Войтоловский; отв. ред. Ф. Г. Войтоловский, А. В. Кузнецов. – М.: ИМЭМО РАН, 2008. – 219 с.

22. ВР: Подтвержденные запасы газа в Украине составляют 900 млрд. куб. м, 09.06.2011 – Сайт РБК. [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://www.rbc.ua/rus/top/show/vp-podtverzhdennye-zapasy-gaza-v-ukraine-sostavlyayut-900-mlrd-09062011144400>
23. Галузевий огляд Erste Bank «Харчова та переробна промисловість». – 27 вересня 2011 р. – Сайт журналу «Бізнес». [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.business.ua/upload/analytics/Food%20and%20Beverage.pdf>
24. Гаррісон Л. Е. Стрияння прогресивним культурним змінам / Л. Е. Гаррісон // Незалежний культурологічний часопис «І». – №53, – 2008. – С. 152-162.
25. Гейер Г. В. Управление в условиях инновационной конкуренции: Монография / Г. В. Гейер; ДонГУЭТ. – Донецк: Норд-Пресс, 2006. – 325 с.
26. Гельвановский М. И. Национально-государственные стратегии конкурентоспособности России: Методологические аспекты. [Электронный ресурс]. – Режим доступу: <http://www.hse.ru/data/460/669/1234/Гельвановский.pdf>.
27. Гермечук В. Борьба с коррупцией в Сингапуре: слагаемые успеха / В. Гермечук // Банковский вестник – 2011. [Электронный ресурс]. – Режим доступу: <http://www.nbfb.by/bv/narsh/543/11.pdf>
28. Голубченко А. Морфология і генезис гірничо-металургійного комплексу України / А. Голубченко, В. Мазур // Дзеркало тижня. – №11. – 24 березня 2007 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://dt.ua/ECONOMICS/morfologiya_i_genezis_girnichometalurgiyunogo_kompleksu_ukrayini-49532.html
29. Гончаревич Л. Г. Міжнародна конкурентоспроможність в процесі еволюції / Л. Г. Гончаревич. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.nbuv.gov.ua/e-journals/dutp/2007_2/txts/07h1hkrp.htm
30. Гохберг Л. Национальная инновационная система России в условиях “новой экономики” / Л. Гохберг // Вопросы экономики. – 2003. – №3. – С. 26-44.
31. Державна земельна політика в Україні: стан і стратегія розвитку/Национальна безпека і оборона – №3. – 2009. – С. 2-16.
32. Державна програма економічного і соціального розвитку України на 2012 рік та основні напрями розвитку на 2013 і 2014 роки.

- [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.kr-admin.gov.ua/Comitet/Ua/gromada/141011.pdf>
33. Державна програма щодо запобігання і протидії корупції на 2011–2015 рр. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1240-2011-%D0%BF>
34. Другий додатковий звіт про стан виконання рекомендацій GRECO за результатами 1-го і 2-го раундів оцінювання України, 18.04.2012 – Сайт Міністерства юстиції України. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.minjust.gov.ua/0/anti_corruption_gresocetp
35. Економічна енциклопедія. Т. 2 / Редкол.: С. В. Мочерний. – К.: Академія, 2000. – 814 с.
36. Економічна теорія: Політекономія: Підручник / За ред. В. Д. Базилевича; 3-тє вид., перероб. і доп. – К.: Знання-Перс, 2004. – 615 с.
37. Експерти: оборонна промисловість вже не може відродитися – Український мілітарний портал. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://mil.in.ua/statii/eksperity-oboronna-promyslovist-vzhe-ne-mozhe-vidroditysya>
38. Жаліло Я. А. Конкурентоспроможність економіки України в умовах глобалізації: Монографія / Я. А. Жаліло. – Національний інститут стратегічних досліджень. – К.: Знання України, 2005. – 388 с.
39. Железняк Я. Актуальні проблеми сільського господарства та легкої промисловості України / Я. Железняк – Сайт Молодіжної альтернативи. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ya.org.ua/index.php?option=comcontent&view=article&id=459:1-r-&catid=40:2010-08-29-07-09-53&Itemid=54>
40. Зацерковний В. І. Застосування геоінформаційних технологій в аналізі змін показників якісного стану ґрунтів та їх родючості за результатами агрохімічної паспортизації / В. І. Зацерковний, С. В. Кривоберець // Чернігівський науковий часопис. Серія 2: Техніка і природа – №1(3). – 2012. – С. 5-17.
41. Зеленков В. Авіаційна галузь України: підсумки 2010 р. / В. Зеленков // Бізнес. – лютий 2011 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.business.ua/analytics/11774>
42. Інноваційна стратегія українських реформ. – К.: Знання України, 2002. – 326 с.

43. Інновації в Україні: Європейський досвід та рекомендації для України. – Том 3. – Інновації в Україні: пропозиції до політичних заходів Остаточний варіант(проект від 19.10.2011). – К.: Фенікс, 2011. – 76 с. – (проект ЄС «Вдосконалення стратегій, політики та регулювання інновацій в Україні»).
44. Інформаційні матеріали до Фахової дискусії «Інноваційний шлях розвитку України: гасло чи реальність?» – К., Центр Разумкова, 2004. – С. 7.
45. Кабмін дал согласие на обнародование отчета GRECO о борьбе с коррупцией в Украине – Сайт Інформаційного агентства Уніан. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://economics.unian.net/rus/detail/125461>
46. Кальна-Дубінюк Т. П. Основні аспекти впровадження венчурного підприємництва / Т. П. Кальна-Дубінюк, О. А. Причепя // Науковий вісник Національного університету біоресурсів і природокористування України. – Вип. 142. – 2009. – Ч. 1.
47. Каплински Р. Распространение положительного влияния глобализации. Какие выводы можно сделать на основании анализа цепочки накопления стоимости? / Р. Каплински; Пер. с англ.; Препринт WP5/2002/03. – М.: ГУ ВШЭ, 2002. – 68 с.
48. Кахович О. О. Хімічний комплекс України. Проблеми та перспективи розвитку галузі / О. О. Кахович, Г. О. Дмитренко // Економічні науки. – №13 – 2007. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.gusnauka.com/22_NIOBG_2007/Economics/24124.doc.htm
49. Киреев А. П. Международная Экономика Ч.1: Международная микроэкономика: движение товаров и факторов производства / А. П. Киреев. – М.: Международные отношения, 1997. – 416 с.
50. Кирчата І. М. Концептуальний підхід до підвищення рівня конкурентоспроможності підприємства / І. М. Кирчата // Науково-технічний розвиток: економіка, технології, управління: Матеріали VI Міжнар. наук.-практ. конф. студентів, аспірантів і молодих вчених, м. Київ, 19-21 квітня 2007 р. / НТУУ «КПІ» – К.: ТОВ «ЕКМО». – 2007. – С.122-123.
51. Кирчата І. М. Оцінка конкурентного потенціалу в системі управління конкурентоспроможністю підприємства: дис... канд. екон. наук: 08.00.04 / І.М. Кирчата; Призов. держ. техн. ун-т. – Маріуполь, 2007. – 214 с.

52. Кирчата І. М. Управління конкурентоспроможністю підприємства в глобальному середовищі: Монографія / І. М. Кирчата, Г. В. Пояник. – Харків: ХНАДУ, 2009. – 160 с.
53. Ковалев Ю. Ю. Типы стран по уровню развития / Ю. Ю. Ковалев // Вестник московского университета. – Серия 5. – №2. – 2001. – С. 27-31.
54. Конкурентоспроможність економіки України: можливості, переваги, компетенції : Монографія / М-во освіти і науки України; наук. ред. О.Б. Чернега. – Донецьк: Вид-во "Ноулідж" (Донецьке відділення), 2010. – 519 с.
55. Конкурентоспроможність національної економіки України. – К.: НІС, 2002. – С. 5.
56. Конкуренция: теория и практика: Учеб.-практ. пособ.; 2-е изд. испр. и доп. – 1998. – 384 с.
57. Корисні копалини України, 10 березня 2011 р. – Сайт Моя Україна. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://mojaukraina.io.ua/s108585/korisni_kopalini_ukraeni
58. Король И. В. Методология исследования конкурентоспособности национальной экономики / И. В. Король // Перспективы инновационного развития Республики Беларусь: Сб. науч. статей II Междунар. науч. конференции, Брест, 19-20 мая 2011 г. / Брестский гос. техн. у-т; редкол.: А.М.Омельянюк. – Брест: Изд-во БрГТУ, 2011. – С. 284-285.
59. Король И. В. Сравнительный анализ методологических подходов к оценке конкурентоспособности национальной экономики / И. В. Король // Вектор науки Тольяттинского государственного университета. Серия: Экономика и управление. – №4(11). – 2012. – С. 98-100.
60. Король І. В. Аналіз динаміки конкурентоспроможності національної економіки України / І. В. Король // Економіка та підприємництво : Зб. наук. праць молодих учених та аспірантів. – №29. – К.: КНЕУ, 2012. – С. 25-31.
61. Король І. В. Дискусійні аспекти теорії конкурентоспроможності національної економіки / І. В. Король // Ефективна економіка. – №2. – 2013. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=1812>
62. Король І. В. Інноваційна складова конкурентоспроможності національної економіки / І. В. Король // Пріоритети розвитку національної економіки в умовах Євроінтеграції

- України: Зб. матеріалів III Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції, 1 лютого 2013 р. – Умань : ВПЦ «Візаві», 2013. – С. 44-46.
63. Король І. В. Конкурентоспроможність вітчизняної економіки: аналіз науково-технологічного та інноваційного потенціалів / І. В. Король // Інноваційна економіка. – №1(39). – Тернопіль, 2013. – С. 63-67.
64. Король І. В. Методологічні принципи історизму у дослідженні критеріїв конкурентоспроможності національної економіки / І. В. Король // Стратегія економічного розвитку України: Зб. наук. праць. – Вип. 26-27. – К.: КНЕУ, 2010. – С. 77-85.
65. Король І. В. Прикладні аспекти методології дослідження конкурентоспроможності економіки України / І. В. Король // Сучасні тенденції розвитку фінансових та інноваційно-інвестиційних процесів в Україні: Матеріали II Міжнар. наук.-практ. конференції, 1 березня 2013 р. – Вінниця: ВНТУ, 2013. – С. 107-109.
66. Король І. В. Реформування державного управління як головна передумова підвищення конкурентоспроможності національної економіки / І. В. Король // Теорія та практика управління економічним розвитком: Матеріали Міжнар. наук.-практ. конференції, Київ, 22-24 листопада 2012 року. – В 3 т. – Т.1. – Донецьк: ООО «Фирма «Друк-Инфо», 2012. – С. 80-82
67. Коуз Р. Фирма, рынок и право / Р. Коуз.; пер. с англ. Б. Пинскера. – М.: Дело ЛТД, 1993. – 192 с.
68. Куликов Г. Японський менеджмент и теория международной конкурентоспособности / Г. Куликов. – М.: «Экономика». – 2000. – 247 с.
69. Кульпінська Л. Конкурентоспроможність національної економіки в контексті інтеграційних процесів / Л. Кульпінська // Вісник КНТЕУ. – №5. – 2004. – С. 87-99.
70. Кушнір І. В. Мировая экономика в таблицах и графиках / И. В. Кушнір. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://be5.biz/ekonomika2/002/toc.htm>
71. Ли Куан Ю. Сингапурская история: из третьего мира и первый. – М.: 2005. / Ли Куан Ю. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://lib.ru/MEMUARY/SINGAPUR/singapur.txt>.
72. Лист Ф. Национальная система политической экономики / Ф. Лист. – М.: Изд-во «Европа», 2005. – 249 с.

73. Мазур В. Металургія України: стан, конкурентоспроможність, перспективи / В. Мазур // Дзеркало тижня. – №8. – 27 лютого 2010 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://dt.ua/ECONOMICS/metalurgiya_ukrayini_stan_konkurentospromozhnist_perspektivi-59365.html
74. Мала гірнича енциклопедія. В 3-х т. / За ред. В. С. Білецького. – Донецьк: «Донбас», 2004.
75. Малій І. Й. Держава і ринок: філософія взаємодії: Монографія / Малій І. Й., Діба М. І., Галабурда М. К.; За заг. та наук. ред. д-ра екон. наук, проф. І. Й. Малого. – К.: КНЕУ, 2005. – 358 с.
76. Манцуров І. Г. Статистика економічного зростання та конкурентоспроможності країни: Монографія / І. Г. Манцуров. – К.: КНЕУ, 2006. – 388 с.
77. Международный опыт относительно предотвращения и противодействия коррупции – Официальный сайт Национального агентства по вопросам государственной службы. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.guds.gov.ua>
78. Мерніков Г. Україна в постіндустріальному світі / Г. Мерніков, А. Шевцов // Реалії та перспективи. – Дніпропетровськ. – 2007. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.db.niss.gov.ua/docs/polmil/ukr_post_industry.pdf
79. Михайловська О. «Європейський парадокс» інноваційного розвитку – уроки для України / О. Михайловська // Економіка України. – №9 – 2006. – С. 56-62.
80. Миценко І. М. Роль інноваційної економіки у забезпеченні екологічної безпеки: досвід країн ЄС / І. М. Миценко. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.nbuv.gov.ua/portalsoc_gum/Prvs/2010_1/tom1/30.pdf
81. Мінеральні ресурси: запаси та видобуток – Сайт Російської географічної спільноти. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.rgo.ru/2011/09/mineralnye-resursy-%E2%80%9393-zapasy-i-dobycha/>
82. Мінерально-сировинні ресурси та економічний розвиток: Зб. наук. праць; Під ред. Кондратьєва В. Б., Адно Ю. Л. – М.: ІМЕМВ РАН, 2010. – 211 с.
83. Модернізація України – наш стратегічний вибір: Щорічне Послання Президента України до Верховної Ради України. – К., 2011. – 416 с.

84. Можлива корупція у судовій системі. – Сайт Судової влади України. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://cour.gov.ua/tu26/12/2/5462/>
85. Моисеев В. «Сингапурское чудо»: как стать процветающей страной / В. Моисеев // Человек и труд. – №3. – 2011. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.chelt.ru/2011/3-11/moiseev.3-11.html>
86. Набрали чинності нові правила боротьби з корупцією в Україні, 01.07.2011 – Сайт ЛІГАБізнесІнформ. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://news.liga.net/ua/news/politics/545620-nabrali-chinnost-nov-pravila-borotbi-z-korupciyu-v-ukra-ni.htm>
87. Наукова та інноваційна діяльність в Україні : Статистичні збірники за 1995 – 2007 рр. – К.: Держкомстат України.
88. Наукова та інноваційна діяльність в Україні, 2011 : Статистичний збірник. – К.: Державна служба статистики України.
89. Національна доповідь про стан навколишнього природного середовища в Україні у 2011 р. – К.: Міністерство екології та природних ресурсів України, LAT&K. – 2012. – 258 с.
90. Обзор сферы услуг Западных стран – Португал информационнои поддержки экспорта. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://expport.by/?act=s_docs&mode=view&id=9502&type=by_country&country_id=134&mode2=archive&doc=64
91. Орешко К. С. Факторы роста малого и среднего бизнеса в странах Скандинавии / К. С. Орешко // Российский внешнеэкономический вестник. – №7. – 2007. – С. 33-44.
92. Основи державної політики у сфері науки та науково-технічної політики: Закон України; № 284-XIV від 01.12.1998 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/284-14>
93. Офіційний сайт Food and Agriculture Organization of the United Nations. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.fao.org/>
94. Офіційний сайт Асоціації ІТ України. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.itukraine.org.ua/>
95. Офіційний сайт Всесвітнього економічного форуму. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.weforum.org>

96. Офіційний сайт Державного агентства лісових ресурсів України. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://dklg.kmu.gov.ua/>
97. Офіційний сайт Державного департаменту інтелектуальної власності. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://sips.gov.ua/>
98. Офіційний сайт Державного комітету з питань регуляторної політики та підприємництва. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.dktr.gov.ua/>
99. Офіційний сайт Державної служби статистики України. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>
100. Офіційний сайт Комітету по боротьбі з корупцією. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.komitetsk.org.ua/node/19>
101. Офіційний сайт компанії FutureBrand. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.futurebrand.com>
102. Офіційний сайт компанії GfK Group. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.gfk.com/>
103. Офіційний сайт Корейського інституту дослідження промислової політики. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ips.or.kr>
104. Офіційний сайт Мексиканського інституту конкурентоспроможності. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://imco.org.mx>
105. Офіційний сайт Міжнародного інституту розвитку менеджменту. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.imd.ch>
106. Офіційний сайт Міжнародної організації праці. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://laborsta.ilo.org/data/topic_E.html
107. Офіційний сайт Міністерства освіти і науки. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.mon.gov.ua/index.php/ua/>
108. Офіційний сайт науково-технічного журналу SciTech. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.kampri.bancogr.pl>
109. Офіційний сайт Світового Банку. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://web.worldbank.org>
110. Офіційний сайт Української Асоціації Бізнес Інкубаторів та Інноваційних Центрив. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.investing.org.ua/partner2_ukr

111. Офіційний сайт Японського центру економічних досліджень. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.jcer.or.jp>.
112. Панкова С. В. Туристичне краєзнавство / С. В. Панкова. – Сайт Туристичної бібліотеки. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://tourlib.net/books/ukr/pankova1.htm>
113. Парк Р. Теоретическая социология: Антропология / Р. Парк; пер. с англ. фр., нем., ит.; сост. и общ. ред. С. П. Баньковской. – М.: Кн. Дом “Университет”, 2002. – Ч. 1. – С. 171-192.
114. Пахомов С. Ю. Вектори конкурентоспроможності та їх зміни в сучасному глобальному середовищі / С. Ю. Пахомов // Економіка та підприємництво: Зб. наук. праць молодих учених та аспірантів. – Вип. 20. – К.: КНЕУ, 2008. – С. 74-78.
115. Пилипенко И. В. Конкурентоспособность стран и регионов в мировом хозяйстве: теория, опыт малых стран Западной и Северной Европы / И. В. Пилипенко. – Смоленск: Ойкумена, 2005. – 496 с.
116. Піддубна Л. І. Конкурентоспроможність економічних систем: теорія, механізм регулювання та управління: Монографія / Л. І. Піддубна. – Х.: ВД «ІНЖЕК», 2007. – 368 с.
117. Позняк С. В. Конкурентні переваги і конкурентоспроможність / С. В. Позняк // Актуальні проблеми економіки. – №1. – 2002. – С. 50 – 54.
118. Політична економія: Навч. посібник / Кривенко К. Т., Савчук В. С., Беляев О. О. та ін. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://fingal.com.ua/content/view/841/39/>
119. Портяков В. «Он уважает себя заставил...» (Китай и Россия в экономическом измерении) / В. Портяков // Pro et Contra. – Т3. – №1. – 1998. – С. 26-40.
120. Проблеми і перспективи вітчизняної космічної галузі (інтерв'ю з головою ДКАУ) – Український мілітарний портал. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://mil.in.ua/statti/problemu-i-perspektivu-vitchyznauoyi-kosmichnoyi-galuzi-interviu-z-golovoju-dkau>
121. Про внесення змін до Порядку сплати зборів за дії, пов'язані з охороною прав на об'єкти інтелектуальної власності: Постанова від 19 вересня 2007 р. №1148. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1148-2007-%D0%BF>
122. Програма економічних реформ України на 2010–2014 роки «Заможне суспільство, конкурентоспроможна економіка, ефективна держава». [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.president.gov.ua/docs/Programa_reform_FINAL_1.pdf
123. Програма розвитку інвестиційної та інноваційної діяльності в Україні. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://search.ligazakon.ua/1_doc2.nsf/link1/KP110389.html
124. Про державне регулювання діяльності у сфері трансферу технологій: Закон України, № 143-V від 14.09.2006 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/143-16>
125. Про загальнодержавну комплексну програму розвитку високих технологій: Закон України, № 1676-IV від 09.04.2004 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/annot/1676-15>
126. Про засади запобігання і протидії корупції в Україні: Закон України, № 3206-VI від 07.04.2011 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/3206-17>
127. Про інноваційну діяльність: Закон України, № 40-IV від 04.07.2002 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/40-15>
128. Про пріоритетні напрями інноваційної діяльності в Україні: Закон України, № 3715-VI від 08.09.2011 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/3715-17>
129. Про пріоритетні напрями розвитку науки і техніки: Закон України, № 2623-III від 11.07.2001 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2623-14>
130. Про спеціальний режим інноваційної діяльності технологічних парків: Закон України, № 991-XIV від 16.07.1999 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/991-14>
131. Рогач О. І. Світова економіка / О. І. Рогач, А. С. Філіпенко. – К.: Наука. – 2003. – 346 с.
132. Савчук В. С. Трансформаційна економіка: Навч. посібник / В. С. Савчук, Ю. К. Зайцев, І. Й. Малий та ін.; За ред. В. С. Савчука, Ю. К. Зайцева. – К.: КНЕУ, 2006. – 612 с.
133. Свенціцькі М. Демографічні та фінансові передумови пенсійної реформи в Україні: прогноз – 2050 / Свенціцькі М., Ткаченко Л., Чапко І. – К.: Аналітично-дорадчий центр Блакитної стрічки, 2010.

- [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.unfpr.org.ua/files/ua_60467Demography_Pension_UKR.pdf
134. Середня очікувана тривалість життя при народженні, 1950-2008 рр. – Сайт журналу Демоскоп Weekly. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.demoscope.ru/weekly/ssp/sng_e0.php
135. Сміт А. Добробут націй. Дослідження про природу та причини добробуту націй / А. Сміт; Пер з англ. – К.: Post-Royal, 2001. – 590 с.
136. Снежко Е. В поисках счастья / Е. Снежко // Инвестгазета. – №9. – 9 марта 2011 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.investgazeta.net/politika-i-ekonomika/v-poiskah-160856/>
137. Современные инновационные структуры и коммерциализация науки (издание 2-е, переработанное и дополненное) / Под ред. А. А. Мазура. – Х.: Харьковские технологии, 2003. – 245 с.
138. Стан корупції в Україні. Порівняльний аналіз загальнонаціональних досліджень: 2007–2009, 2011. Звіт за результатами соціологічних досліджень. – К., 2011. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://unitar.org.ua/data/block/corruption_in_ukraine_2007-2009_2011_ukr.pdf
139. Стратегія економічного та соціального розвитку України «Шляхом європейської інтеграції» на 2004–2015 рр.». [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/ukr/show/493/2004>
140. Стратегія інноваційного розвитку України на 2010–2020 роки в умовах глобалізаційних викликів. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/>
141. Сунгуровський М. Оборонно-промисловий комплекс України: проблемні питання розвитку// Національна безпека і оборона – №8. – 2004. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.razumkov.org.ua/additional/article_sungurovskiy_NSD56_ukr.pdf
142. Тараненко І. В. Світовий досвід венчурної діяльності та проблеми венчурного фінансування в Україні / І. В. Тараненко, К. В. Назаренко // Академічний огляд. – № 1(34). – 2011. – С.133-137.
143. Терешкіна Н. Суднобудівна промисловість України: стан та шляхи покращення інноваційної діяльності / Н. Терешкіна, О. Кириченко // Економіст. – №7. – липень 2010 р. [Електронний

- ресурс]. – Режим доступу: http://www.nbuv.gov.ua/portal/Soc_Gum/Ekonomist/2010_7/43_45.pdf
144. Технологическиеклады отечественной экономики – Портал Управления МГУУ. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.bigmanage.com/?p=285>
145. Технопарки: гармония науки и бизнеса // ProDigital Информационные технологии. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.prodigital.ru/nodes/2636/>
146. Товарна структура зовнішньої торгівлі України – Сайт Міністерства економічного розвитку і торгівлі України. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrexport.gov.ua/rus/ekonomy/trade/ukr/6115.html>
147. Товарная структура внешней торговли Японии в 2010 году – Сайт Консалтинговой компании «Влант». [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://vlant-consult.ru/information/boaid/152>
148. Фатхутдинов Р. А. Управление конкурентоспособностью: Учебник / Р. А. Фатхутдинов. – М.: Экономика, 2005. – 505 с.
149. Фатхутдинов Р. А. Управление конкурентоспособностью организации / Р. А. Фатхутдинов. – 2-е изд., испр. и доп. – М.: Изд-во Эксмо, 2005. – 544 с.
150. Федеральный портал «Индикатори ринку землі». [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://land-in.ru/UserFiles earth/File/Analysis/Water_in.Ru_%281_%29.pdf
151. Финляндия на последнем месте по наличию коррупции – Сайт «Вся Финляндия» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://da.fi/33.html>
152. Хамініч С. Ю. Конкурентоспроможність національної економіки: особливості, пріоритети та проблеми / С. Ю. Хамініч // Актуальні проблеми економіки. – №4(70). – 2007. – С. 20-27.
153. Чуднов В. IT-отрасль может стать локомотивом развития украинской экономики только с государственной помощью / В. Чуднов, 14.03.2012 – Сайт Октава-Капитал. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://octava.ua/ru/press-center/publishing/205-kontrakty20120314>
154. Швиданенко О. А. Виробнича і сложивча конкурентоспроможність країн: конкурентоспроможність: сутність, взаємозв'язок та система оцінювання / О. А. Швиданенко // Ринок цінних паперів. – № 7. – 2010. – С. 9-15.

155. Швиданенко О. А. Глобальна конкурентоспроможність; теоретичні та прикладні аспекти: Монографія / О. А. Швиданенко. – К.: КНЕУ, 2007. – 312 с.

156. Швиданенко О. А. Конкурентоспроможність регіону; сутність та інвестиційні аспекти / О. А. Швиданенко // Фінансово-економічні проблеми розвитку регіонів України: 36. матеріалів IV Всеукраїнської наук.-практ. конференції. – Т. II. – Дніпропетровськ: Наука і освіта, 2003. – С. 150-152.

157. Шифріна Н. І. Стан та перспективи розвитку машинобудівного комплексу України / Н. І. Шифріна // Вісник економіки транспорту і промисловості. – № 29. – 2010. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.nbuv.gov.ua/portal/natural/vetrp/2010_29/10sniitd.pdf

158. Шлюсарчик Б. Міжнародна конкурентність національної економіки: способи оцінки та шляхи посилення / Б. Шлюсарчик; Автореферат дис. д-ра екон.наук: 08.01.01/ Дніпропетровський університет економіки і права. – К., 2005. – 28 с.

159. Шумпетер Й. Теорія економічного розвитку (Исследование предпринимательской прибыли, капитала, кредита, процента и цикла конъюнктуры) / Й. Шумпетер; пер.с англ. – М.: Прогресс, 1982. – 455 с.

160. Шутаева Е. А. Международная конкурентоспособность и механизм ее реализации в условиях глобализации / Е. А. Шутаева, А. М. Качка // Ученые записки Таврического национального университета им. В. И. Вернадского. Серия «Экономика». – Том 20 (59). – №2. – 2007. – С. 130-134.

161. Экономическая теория в XXI веке – 2(9): Глобальное и национальное в экономике / под ред. Ю. М. Осипова, В. В. Чекмарева, Е. С. Золотовой. – В 2-х т. – Т.2. – М.: Экономика, 2004. – 512 с.

162. Эффективный экономический рост: теория и практика: Учеб. пособие для студентов экономических ВУЗов / Под ред. Т.В. Чечелевой. – М.: Изд-во «Экзамен», 2003. – 320 с.

163. Юрченко А. Д. Проблеми удосконалення земельних відносин в АПК / А. Д. Юрченко. – К., 2008. – С. 69-72.

164. Яців І. Б. Ідентифікація конкурентних переваг підприємства / І. Б. Яців // Наука й економіка. – № 2 (18). – 2010. – С. 197-203.

165. 2012: IT-планы и IT-прогнозы – Сайт Электронного управления: Хроника. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://ehronika.wordpress.com/2012/01/13/>

166. Academic Ranking of World Universities – 2010. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.arwu.org/ARWU2010.jsp>

167. Altenburg Tilman. Building Systemic Competitiveness. Concept and Case Studies from Mexico, Brazil, Paraguay, Korea and Thailand / Altenburg Tilman, Wolfgang Hillebrand & Jorg Meyer-Stamer // In: Reports and Working Papers of the German Development Institute. № 3. – 1998.

168. America's competitive crisis: confronting the new reality: Council of competitiveness. – Wash., 1987.

169. Anholt, S. Competitive Identity. The New Brand Management for Nations, Cities and Regions / Basingstoke: Palgrave Macmillan, 2007 – P. 1-8.

170. Asheim B. Location, agglomeration and innovation: Towards regional innovation system in Norway? STEP GROUP / B. Asheim, A. Isaksen; [report №13]. – Oslo, 1996. – 67 p.

171. Barro R. Public Finance in Models of Economic growth / R. Barro, X. Sala-i-Martin. – Cambridge, 1990. – 37 p.

172. Brandenburger A. M. Coopetition / A.M. Brandenburger, B.M. Nalebuff. – N.Y.: Doubleday, 1996.

173. Brandenburger A.M. Covpetitiveness / A.M. Brandenburger, B.M. Nalebuff. – L.: School Press, 2000. – 128 p.

174. Bryan Caplan. Against the Human Development Index / Bryan Caplan. – Library of Economics and Liberty. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://econlog.econlib.org/archives/2009/05/against_the_hum.html#

175. Central Intelligence Agency. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.cia.gov/library/publications/the-world-cbook/rankorder/> 2001rank.html?countryName=Ukraine&countryCode=up®ionCode=eur&rank=39#up

176. Chadwick John. World coal: world coal production 1998 / John Chadwick // Mining Mag. – 1999 – P. 179-183.

177. Cho Dong-Sung. The Nine-Factor Model / Cho Dong-Sung. – In: From Adam Smith to Michael Porter. Evolution of Competitiveness Theory. Cho, Dong-Sung and Moon Hwy-Chang Ed. – World Scientific Publishing. – 2000 (1994).

178. Dieter M. Competitiveness in the global forest industry sector: an empirical study with special emphasis on Germany / M. Dieter, H. Englert // European Journal of Forest Research. – Vol. 126. – Issue 3. – 2007. – P. 401-412.
179. Enright M. J. The geographical Score of Competitive Advantage / M. J. Enright // Changing scales for regional identity; edited by E. Dirven, J. Groenewegen and S. van Hoof – Utrecht, 1993. – P. 87-102.
180. Freeman C. Structural Crises of Adjustment: Business Cycles and Investment Behaviour / C. Freeman, C. Perez // Technical Change and Economic Theory / Edited by Dosi G. et al. L: Pinter Publishers, 1988. – P. 38-66.
181. Global Innovation Barometer 1/18/2012 – Сайт компанії GE. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://files.gesompany.com/gesom/innovationbarometer/GE_Global_Innovation_Barometer_Report_January_2012.pdf
182. Global integrity report: 2011. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.globalintegrity.org/files/GIR2011.pdf>
183. Hart A. Jeffrey Rival Capitalists: International Competitiveness in the United States / A. Hart // Japan Western Europe. – London: Cornell University Press, 1992.
184. Human Development Report 2011. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.undp.org.ua/files/en_95644NHDR_2011_eng.pdf
185. Innovation union scoreboard 2011 – Офіційний сайт PRO INNO Europe. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.proinno-europe.eu/inno-metrics/page/innovation-union-scoreboard-2011>
186. International Living's Annual Quality of Life Index 2011. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://internationalliving.com>
187. John H. Dunning & Sarganna M. Lundan. Institutions and the OLI paradigm of the multinational enterprise / H. John. – 24 January 2008. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://faculty.ksu.edu.sa/ahendy/313%20ECON/Syllabus%20and%20Handouts/Dunning%20model/fulfulltext.pdf>
188. Krugman P. Competitiveness: a Dangerous obsession / P. Krugman // In: Competitiveness. An international Economics Reader. – N.Y.: Foreign Affairs, 1994. – P. 1-17.

189. Krugman P. R. International Trade and Income Distribution: a Reconsideration / P. R. Krugman // NBER Working paper series, Working paper. – № 356. – June, 1979. – P.22.
190. Lundvall B.-A. Innovation and Job Creation in the Learning Economy / B.-A. Lundvall; in Thomas Bredgaard & Flemming Larsen (eds.) Employment Policy from Different Angles, DJØF Publishing. – Copenhagen, 2005. – P. 505-522.
191. Lundvall B.-A. National Systems of Innovation: Towards a theory of innovations and interactive learning / B.-A. Lundvall. – London and New York: Pinter, 1992. – 145 p.
192. Lundvall B.-A. The Learning Economy / B.-A. Lundvall, B. Johnson // Journal of Industry Studies. – Vol. 1. – 1994. – P. 23-42.
193. Nations Commodity Trade Statistics Database, UN Comtrade. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://comtrade.un.org>.
194. OECD library. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.oecd-ilibrary.org/docserver/download/fulltext/3011041ec070.pdf?expires=1336030880&id=id&accname=freeContent&checksum=5322AA19D8BF78E4DD0A2B706D79FABV>
195. OECD Science, Technology and Industry Scoreboard 2011. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.oecdpublishing.org/multilingual-summaries/sti_scoreboard-2011-sum/index.html
196. OECD Statistical Indicators. Paris, 1995-2008. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://stats.oecd.org/Index.aspx?DataSetCode=HEALTH_LNVG
197. Porter M. Competitive advantage: Creating and sustaining superior performance / M. Porter. – New York: The Free Press, 1992. – 557 p.
198. Porter M. Executive Summary: Current Competitiveness and Growth Competitiveness / Porter M., Sachs J., and Warner A.; in The Global Competitiveness Report 2000. – Oxford: Oxford University Press, 2000. – P. 14.
199. Porter M. The Competitive Advantage of Nations / M. Porter; The Macmillan Press Limited. London, 1990. – 855 p.
200. Porter M. The Five Competitive Forces That Shape Strategy / M. Porter. – Harvard Business Review. – January. – 2008. – P. 79-93.

201. QS World University Rankings Results 2010. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.topuniversities.com/university-rankings/worlduniversity-rankings/2010/results>
202. Rugman Alan M. Multinational Enterprises and Clusters: An Organizing Framework / Alan M. Rugman, Alain Verbeke; In: Working Paper. – University of Oxford. – England, 2002. – 24 p.
203. Rugman Alan M. The Generalized Double Diamond Model / Alan M. Rugman, Chang Moon and A. Verbeke.; In: From Adam Smith to Michael Porter. Evolution of Competitiveness Theory CHO, Dong-Sung and Hwy-Chang MOON. World Scientific Publishing, (1998) 2000.
204. Sergestrom P. S. Innovation, imitation and economic growth / Sergestrom P. S., Anant T., Dinopoulos E. // American Economic Review. – 1990. – № 80. – P.1077-1092.
205. The 2006 Transparency International Corruption Perceptions Index. – Сайт Infoplease. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.infoplease.com/ipa/A0781359.html>
206. The 2011 corruption perceptions index – Офіційний сайт компанії Transparency International. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://cpi.transparency.org/cpi2011/in_detail/
207. The 2011 Global Innovation 1000: Why Culture Is Key – Сайт Booz & Company. – October, 2011. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.booz.com/media/file/BoozCo-Global-Innovation-1000-2011-Webinar.pdf>
208. The 2011 Legatum Prosperity Index. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.prosperity.com/index2011.aspx>
209. The Global Competitiveness Report 2001-2002, Executive Summary: Competitiveness and Stages of Economic Development / M. Porter, J. Sachs, J. McArthur.
210. The SCImago Journal & Country Rank. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.scimagojr.com/countryrank.php>
211. The World University Rankings 2010. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.timeshighereducation.co.uk/world-universityrankings/2010-2011/top-200.html>;
212. Tourism Highlights 2011 – Сайт UNWTO. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://mkt.unwto.org/sites/all/files/docpdf/unwtohighlights11_enhr_3.pdf
213. Understanding Knowledge Societies. The Department of Economic and Social Affairs of the United Nations Secretariat. [Електронний ресурс]. – Режим доступу:
- <http://unpan1.un.org/intradoc/groups/public/documents/un/unpan020643.pdf>
214. Vernon R. International Investment and International Trade in the Product Cycle / R. Vernon // Quarterly Journal of Economics, 80. – P. 190-207.
215. World Intellectual Property Indicators – 2011. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.wipo.int/export/sites/www/freepublications/en/intproperty/941/wipo_pub_941_2011.pdf